

Jezus geneest ook vandaag nog!

De kerk en de dienst van de genezing

**Leerdienst zondagmiddag 20 april om 17.00 uur
in de Fonteinkerk in Haarlem**

Liturgie voor de Leerdienst

Welkom

Stiltemoment

Gezongen votum, zegengroet, amen

Liedboek Gezang 460:1-5 *Loof de Koning, heel mijn wezen*

Gebed

Schriftlezingen

1. Exodus 15:26

2. Jesaja 53:3-5

3. Jesaja 57:16,18-19

4. Lucas 4:18-19

5. Lucas 5:12-16

6. Lucas 10:8-11

7. Openbaring 21:1-4

8. Openbaring 22:1-5

Liedboek voor de Kerken Gezang 114:1,2,3 *Ik zag een nieuwe hemel*

Onderwijs over 'de kerk en de dienst der genezing'

Psalm 103:1,2,4,5

Gebed en voorbede

Collecte

Gereformeerd Kerkboek Gezang 106:2,3,4 *U, Vader, U aanbidden wij*

Zegen en gezongen amen

Onderwijs: de kerk en de dienst van de genezing

Vorbij ging alle pijn

'Vorbij ging alle pijn.' Dit laatste zinnetje van Gezang 114 verplaatst ons naar de toekomst, als de nieuwe hemel en aarde er zullen zijn.

Wat zouden we graag willen dat het al zover was.

Ik denk aan een gehandicapte jongen die nu al weer jaren in een rolstoel zit.

Ik denk aan een jonge moeder die kanker heeft gekregen en we weten niet hoe het verder gaat.

Ik denk aan mensen die worstelen met depressie, met constante vermoeidheid, met psychische ziekten.

Zouden zij niet allemaal genezing kunnen vinden als ze aanstaande vrijdag naar de Shelter gingen, waar Jan Zijlstra een genezingsdienst houdt?

Verlangen en verlegenheid

Als Jan Zijlstra ter sprake komt, maar breder ook: als het gaat over genezingsdiensten, kom ik twee uitersten tegen:

Verwondering en verlangen: zou er toch niet veel meer genezing mogelijk zijn dan wij voor waar willen hebben?

Verzet en verlegenheid: ‘dat is allemaal maar poespas, als of mijn persoonlijke gebed niet genoeg zou zijn; voor genezing hoef je toch niet helemaal naar een gebedsgenezer toe; en als iemand niet genezen wordt, is het zeker zijn eigen schuld: hij gelooft niet goed genoeg!’ Of wat minder heftig: ‘ik weet het niet zo goed; zou God echt nog zo wonderlijk genezen en daarvoor gebedsgenezers gebruiken? Ik durf het eigenlijk niet zo goed te geloven.’

Zelf zit ik ergens tussen verlangen en verlegenheid.

Verlangen: ik geloof dat er veel meer mogelijk is omdat God veel krachtiger is dan ik heb geleerd in mijn opvoeding, in mijn eigen gereformeerde traditie, geloofsopvoeding en theologie-opleiding. De Bijbel spreekt zeer uitbundig over de kracht van genezing, de kracht van de Geest, de kracht tot verandering.

Verlegenheid: ik weet het niet zo goed, ik durf er niet zo stellig over te zijn. Ik was vrijdag twee weken geleden bij Jan Zijlstra. Ik had hem opgebeld en verteld dat deze leerdienst er aan kwam en dat ik hem van tevoren graag persoonlijk wilde ontmoeten en spreken. Dat is gebeurd op 4 april. We hebben een uurtje gepraat. Het was aangenaam: een vriendelijke man, die heel veel nadruk legt op de Bijbel en op Jezus. ‘Het grootste wonder is niet de genezing maar de wedergeboorte!’

Eén uitspraak is vooral blijven hangen. Toen ik vroeg: ‘zou u toch niet wat meer rekening er mee moeten houden dat genezing niet plaats vindt omdat het koninkrijk van God er nog niet ten volle is? Dat komt toch pas als Jezus terugkeert?’ antwoordde hij: **‘Het hoort gewoon bij het koninkrijk dat mensen genezen van hun ziekte.’**

En daar zit precies mijn verlegenheid. Aan de ene kant vind ik dat bewonderenswaardig om het zo te zeggen: het getuigt van een groot geloof. Aan de andere kant vraag ik me ook af hoe ‘gewoon’ dat dan eigenlijk is. ‘Genezing hoort gewoon bij het koninkrijk van God.’ Maar als ik de Bijbel lees, en bijvoorbeeld Paulus ontmoet, die worstelt met een doorn in zijn vlees en Jezus zegt tegen hem: ‘mijn genade is u genoeg’, moet ik dan ook niet zeggen: ‘Dat hoort gewoon bij het koninkrijk van God’? En we zien in de Psalmen zoveel kinderen van God worstelen met ziekte. Hoort dat niet ook gewoon bij het koninkrijk, juist omdat dat koninkrijk pas in volmaaktheid komt als Jezus terugkeert?

Piketpaaltjes en stellingen

Hiermee zijn we denk ik bij een van de belangrijkste punten in het gesprek dat breed gaande is over de dienst der genezing. Het gaat mij er vanmiddag niet om definitieve antwoorden te

geven. Maar ik wil graag in dat veld van het gesprek over ziekte en genezing een paar piketpaaltjes in de grond slaan die ons allemaal kunnen helpen om op een zinvolle manier het gesprek te voeren. Een gesprek waarbij we ons niet alleen laten leiden door onze eigen ervaringen en ideeën of door misschien wel eenzijdig onderwijs wat we hebben ontvangen over het thema van ziekte en genezing.

Ik wil dat doen door een aantal stellingen aan de orde te stellen en daar wat toelichtende opmerkingen bij te maken. Dit is een leer-dienst, dus ik hoop vooral dat u vanmiddag ook iets leert, dat u goede, Bijbelse, gezonde gedachten aangereikt krijgt over ziekte en genezing waar u zelf ook weer verder mee kunt. Want nogmaals: ik vertel niet hoe het zit; ik vertel niet of u nu wel of niet naar de genezingsdienst van ds. Jan Zijlstra moet gaan. Ik vertel u maar één ding: laat u in uw denken en in uw keuzes leiden door de Geest van Gods Woord.

STELLING 1

Jezus geneest ook vandaag nog. Naar geest, ziel en lichaam.

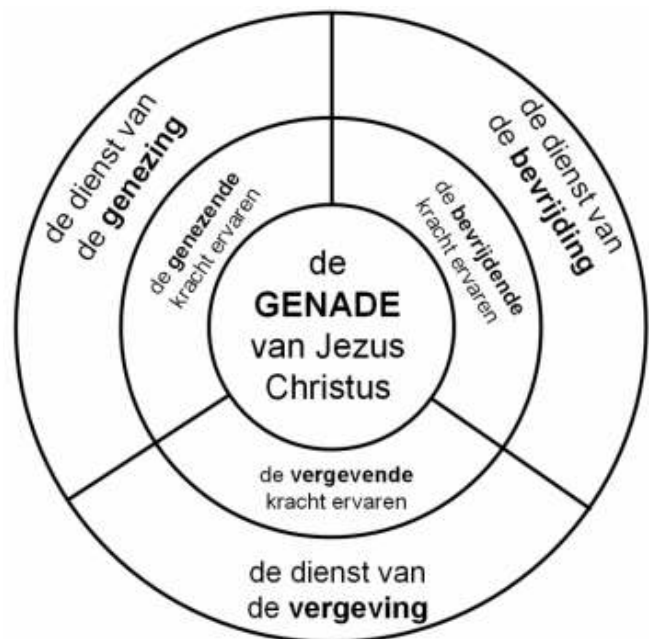
Dit is belangrijk om heel duidelijk te zeggen tegen elkaar. Misschien trap ik voor de meesten wel een open deur in. Maar soms is het goed om dat te doen. Jezus is onze Heelmeester! Dat betekent dat we elke ziekte, hoe groot of hoe klein ook, bij hem mogen brengen.

Niet de dokter geneest, niet de arts of de chirurg – hoezeer we van hun diensten ook gebruik moeten maken omdat het gaven van de schepping zijn – Jezus geneest.

Ik denk dat de genezingsbediening van Jan Zijlstra op dit punt een appèl is aan alle kerken: het evangelie van Jezus heeft genezende kracht. Jezus kwam om te genezen en te bevrijden. Ik zie dat het evangelie vaak wordt gereduceerd tot maar één thema: de vergeving van de zonden. Maar genade is krachtiger en voller dan dat.

Ik houd nogal van schema's, daarom laat ik er nu een zien (cirkel met in het centrum: genade). In het centrum staat de genade van Jezus Christus. Direct daaromheen breng ik in beeld dat de gemeente de plek is waar we de vergevende, genezende en bevrijdende kracht van Gods genade mogen ervaren. En in de buitenste cirkel wordt duidelijk dat dat vraagt om een specifieke bediening op alle drie de terreinen.

Naar geest, ziel en lichaam. Die volgorde aanhouden is belangrijk. In het evangelie is de lichamelijke genezing een teken voor iets anders: dat ons harde hart zacht wordt gemaakt door de wedergeboorte (is de genezing van de geest)! Genezing naar ziel is: dat we van binnen, psychisch, in het alledaagse leven gezond mogen functioneren

(heel veel mensen zijn niet lichamelijk ziek, maar wel ziek van bitterheid, boosheid, kritiek, lauwheid). En dan is er ook de lichamelijke genezing.

STELLING 2

Een kerk die niet om weet te gaan met de spanning tussen het ‘reeds’ en het ‘nog niet’ van het koninkrijk van God kan gemakkelijk grote pastorale fouten maken op het gebied van genezing.

In het gesprek met Zijlstra leverde deze stelling voor mij de belangrijkste eye-opener op.

Maar eerst even iets over dat ‘reeds’ en ‘nog niet’. ‘Reeds’ betekent: de kracht van het koninkrijk van Christus is ook nu al zichtbaar en ervaarbaar (evangeliën: velen genazen). Daar moeten we voor open staan. ‘Nog niet’ betekent: de kracht van dat koninkrijk moet nog ten volle openbaar worden (evangeliën: niet iedereen genas). Nu is er nog de gebrokenheid waarmee we rekening moeten houden.

Stel iemand blijft ziek. Wie alleen rekt met het ‘reeds’ kan dan maar één conclusie trekken: het geloof van de zieke is niet sterk genoeg. Wie alleen rekt met het ‘nog niet’ kan maar één weg gaan: die van de berusting, van de lijdelijkheid: ‘God wil het blijkbaar zo’.

Wie probeert te rekenen met beide elementen zal leren om de spanning die er zit in het koninkrijk van God te zien als een uitnodiging om hoe dan ook de geestelijke verdieping te zoeken.

Deze spanning zien we terug in Jezus zelf:

- Hij is de Gekruisigde én de Opgestane
- Hij is het Lam én de Leeuw
- Hij is de Zwakke én de Sterke

Maar nu die eye-opener. Ik bedoelde met deze stelling impliciet dat Jan Zijlstra en anderen die zoveel nadruk op de genezing leggen grote pastorale fouten kunnen maken op dat gebied: mensen teleurstellen, of een gebrek aan geloof aanpraten.

Maar Zijlstra keerde het om: als wij de mogelijkheid van genezing onthouden, als wij zeggen: ‘Je kunt niet genezen, je moet er maar mee leren leven’, dán maken we nog eens een grote pastorale fout! En daar heeft hij gelijk in...!

In beide gevallen (pastorale fouten) moeten we beseffen dat ‘pastoraal’ komt van Pastor, en dat Jezus de enige goede herder is, en dat hij én geneest én in ziekte ons nabij wil zijn.

STELLING 3

Een gemeente van Christus die geen genezende gemeenschap vormt mist een onmisbaar aspect van Jezus’ evangelie.

Ik zei al: de genezingsbediening van Jan Zijlstra vormt een appèl aan de *kerken*: het evangelie van Jezus heeft genezende kracht!

De dienst van de genezing behoort binnen de kaders van de lokale kerkelijke gemeente plaats te vinden. We moeten niet naar een bijzondere plek te hoeven gaan, er kilometers voor te hoeven rijden!

Dat wordt duidelijk uit Jakobus 5: de oudsten die daar worden genoemd zijn de oudsten van de eigen gemeente (Jakobus 5:14). Elke lokale gemeente behoort heel zorgvuldig bezig te zijn met de realiteit van ziekte en genezing, pastoraat en gebed voor zieken!

Daarvoor moet de gemeente allereerst een genezende gemeenschap zijn. Dat is niet een gemeenschap waar alle mensen lichamelijk genezen, maar een gemeenschap waar je allereerst kwetsbaar mag zijn, waar je mag spreken over je ziekten, waar je mag worstelen, want er is niets zo genezend als kwetsbaarheid. Ik doel dan weer op die eerste cirkel rondom de kern van genade: Gods genezende aanwezigheid kunnen we ervaren als we kwetsbaar en gekwetst mogen zijn. Maar staan we het onszelf wel toe? Ik denk dat er veel meer zieken zijn dan alleen de lichamelijk zieken. Anders gezegd: we zijn allemaal gewonde mensen: we zijn allemaal gekwetst door het leven, door pijnlijke ervaringen.

Genezing mag nooit een los artikel worden wat je ergens vandaan haalt. Genezing behoort te stromen in de lokale kerkelijke gemeenschap. Kerkenraden dienen hieraan leiding te geven. En zeker, dat kan (en moet) ook de vorm krijgen van de dienst van de genezing: zorgvuldige vormen en afspraken die er voor zorgen dat deze werkelijkheid gestalte krijgt:

- de dienst van het **woord**
- de dienst van de **sacramenten**
- de dienst van de **gebeden**
- de dienst van de **offeranden**
- de dienst van de **vergeving**
- de dienst van de **genezing**
- de dienst van de **bevrijding**
- de dienst van de **vertroosting**

Dat laatste is ook echt nodig, willen we tenminste recht doen aan het ‘nog niet’ van het koninkrijk van God: naast (voorafgaand aan en volgend op) de dienst van de genezing (en de bevrijding) heeft de kerk dringend behoefte aan de dienst van de vertroosting!

Troosten is: in het ziek-zijn, in het lijden

- nabijheid bieden,
- nabijheid bieden,
- nabijheid bieden en
- uitzicht bieden!

STELLING 4

We moeten ons niet alleen op het mysterie van de genezing maar ook op het mysterie van het lijden richten.

Genezing is een mysterie: waarom de een wel, de ander niet? Een raadsel, dat ons misschien ook kan irriteren, omdat we het willen oplossen, er bij willen kunnen. Maar ook het lijden bergt een mysterie in zich: onze ondoorgrondelijke God kan het brengen ten goede.

Het is hierbij wel van belang om te zien dat er verschillende vormen van lijden zijn:

- lijden aan ziekte en pijn als gevolg van de gebrokenheid van de schepping; hiertegen mogen we vechten; het past niet bij Gods goede schepping; niet berusten (berusten is iets anders dan aanvaarden: berusten is een passieve houding, aanvaarden een actief-receptieve houding)
- Lijden als gevolg van de navolging van Jezus Christus: hierin mogen we ons verheugen!

Ook die eerste vorm van lijden mogen we leren zien als een mysterie. Het brengt ons op het spoor van God als mysterie en Christus als mysterie.

Daarom wil ik nog twee Bijbelwoorden aanreiken:

Kolossenzen 2:2-3

Ik wil u bemoedigen en u in liefde bijeenhouden, opdat u tot de volle rijkdom van allesomvattend inzicht komen, tot de kennis van Gods mysterie: Christus, in wie alle schatten van wijsheid en kennis verborgen liggen.

Kolossen 3:2-3

Richt u op wat boven is, niet op wat op aarde is. U bent immers gestorven, en uw leven ligt met Christus verborgen in God.
